Contributed by Alex De Jong
maandag, 19 april 2010 - Last Updated dinsdag, 20 april 2010

Eerder dit jaar vonden er vervroegde presidentiële verkiezingen plaats in Sri Lanka. De zittende president Mahinda Rajapaksa kwam als winnaar uit de bus. Tijdens Rajapaksa's presidentschap en de oorlog tegen de Tamil Tijgers kwam de democratie in Sri Lanka zwaar onder vuur te liggen; 'Moord is de eerste keuze van de staat geworden om de vrijheid van meningsuiting te beknotten', schreef de Sri Lankese journalist Lasantha Wickrematunge in januari 2009, drie dagen voor hijzelf vermoord werd. Sindsdien is de situatie weinig verbeterd. Sinds de verkiezingen zijn journalisten en oppositieleden verdwenen, gearresteerd of bedreigd. 'In plaats van een eind aan de politieke repressie zien we een ernstige beknotting van de vrijheid van meningsuiting', verklaarde Madhu Malhotra, vicevoorzitter van Amnesty International Asia-Pacific.

De verkiezingen zelf werden getekend door angst en geweld. In gebieden waar veel Tamils wonen werden mensen geïntimideerd bij het stemmen en er vonden verschillende bomaanslagen plaats. Tienduizenden mensen verblijven nog altijd in vluchtelingkampen en slechts een klein deel van hen kon gaan stemmen.

De belangrijkste oppositieleider, voormalig legerleider Sarath Fonseka, werd na zijn verkiezingsnederlaag onder huisarrest geplaatst en zei voor zijn leven te vrezen. Na samen een bloedige strijd tegen de Tamils gevoerd te hebben brak Fonseka met Rajapaksa. De oorlog eiste volgens officiële cijfers 80.000 levens op een totale bevolking van 21.3 miljoen. Nog eens 30.000 mensen zijn eenvoudig verdwenen: vermoord door het leger vrezen mensenrechtenorganisaties. Ongeveer 800.000 Tamils zijn hun huizen ontvlucht. De regering van Sri Lanka laat deze ellende koud.Een nieuwe dynastie

Voor beide kandidaten was een onafhankelijk Tamil thuisland onbespreekbaar maar Fonseka bediende zich van retoriek over onderhandelingen, democratie en rechtvaardigheid. Gezien zijn rol tijdens de oorlog klonken zijn beloftes hol maar ze waren genoeg om een deel van de Tamil beweging naar zijn kant over te halen. Fonseka's mooie woorden mochten niet baten; Rajapaksa behaalde bijna zestig procent van de stemmen. Mensenrechtenorganisaties als de Asian Human Rights Commission uit Hong Kong hadden zware kritiek op de gang van zaken bij de verkiezingen.

De machtspositie van Rajapaksa – telg van een machtige familie – lijkt nu onaantastbaar. De overwinning op de Tamil Tijgers leverde hem al veel krediet op. Het staat vast dat een meerderheid van de Singalezen Rajapaksa steunde. Uit de radio's schallen tegenwoordig liedjes over Mahinda Rajapakse, de 'koning van Sri Lanka'.

En als een echte koning betaamd is Rapajakse doende een dynastie te vestigen. De regeringspartij is vrijwel overgenomen door zijn familie en familieleden speelden vooraanstaande rollen in de campagne. Broers van Rapajakse bekleden belangrijke posities in de regering – een is minister van defensie, een andere minister van waterhuishouding, een derde parlementslid en 'presidentieel adviseur'.Een verdeeld land

De uitslag van de verkiezingen liet verschillende scheidslijnen zien; langs religie en etniciteit, maar ook langs de lijn stad of platteland. Fonseka behaalde de beste resultaten in gebieden waar de meerderheid Tamil of Moslim is omdat hij bondgenootschappen aangegaan was met de Tamil National Alliance (TNA) en het Sri Lanka Muslim Congress. Rajapakse mobiliseerde zijn aanhang met Singalees chauvinisme en nauwelijks verhuld racisme. Een stem op Fonseka was, zo impliceerde hij, een stem op landverraders. Voor Rajapakse valt namelijk alle oppositie in die categorie.

Sri Lanka heeft nu een president die duidelijk heeft gemaakt geen boodschap te hebben aan democratie of minderheidsrechten en gekozen is met bijna louter Singalese stemmen. Er zijn nauwelijks oppositiebewegingen die de democratische rechten van de Tamils en de rest van de bevolking kunnen verdedigen. De Janatha Vimukthi Peramuna (JVP) is een van de weinige effectieve oppositiebewegingen en lijkt nu het volgende doelwit van repressie te zijn. De JVP pretendeert links te zijn maar is uiterst nationalistisch en heeft de oorlog tegen de Tamils altijd gesteund. De TNA, officieel een coalitie van verschillende groeperingen maar vaak gezien als een verlengstuk van de Tamil Tijgers, is ernstig verzwakt en heeft zich gediscrediteerd door Fonseka te steunen. Socialistische kandidaten waren weinig zichtbaar in de verkiezingen – tegen het geweld en de fraude van de regeringspartijen konden zij met hun bescheiden middelen niet opboksen.

De hoofdoorzaak van de afgelopen oorlog, de onderdrukking van de Tamils, blijft aanwezig. De mogelijkheid van het opnieuw oplaaien van geweld in de toekomst ook.

http://www.grenzeloos.org